

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

Higyjünk és reméljünk

A döntő harcok most kezdődnek az északi haretéren. Dicső hadseregünk offenzívája nagyszerűen sikerült, az oroszokat kivertük Magyarországból, ki Galiciából, felszabadult Przemysl vára és most már újra benn vagyunk Oroszországban, hogy leszámoljunk végre azzal az ellenséggel, mely édes hazánkat elakarja törölni a föld színéről.

A döntő harcok diadalokkal kezdődtek és folytatódnak nagy diadalokkal. Az egyesült német és magyar seregek átlépték az orosz határt és haladnak Varsó felé.

Varsó környéke a mieink kezében van és seregeink már meg is kezdték Orosz-Lengyelország fővárosának, Varsónak az ostromát.

Csapataink diadalmas előnyomulása és folytonos győzelmei, nagy megdöbbenést és ijedelmet keltettek Péterváron és egész Oroszországban.

Az oroszok arra voltak előkészítve, hogy seregeik Bécs és Budapest felé járnak, az atyuska, Miklós cár el is utazott a harctérre, hogy szemtanuja legyen hadserege diadalmas előnyomulásának: és amire odaért a harctérre, szomorúan tapasztalta, hogy hadseregét verik a magyarok és németek.

Igy jobbnak látta felülni a vonatra és Lemberg helyett Pétervárra visszautazni, ahol még most ugyan nincs baj, de lehet egy-két veszített csata után.

Az atyuska: Miklós cár, Lembergbe akart utazni, hogy ott hadseregét megszemlélje. Nem sikerült neki. Azt hitte: elég neki kimondani, hogy Galícia az övé, ez rögtön meg is hódol az orosz fegyverek előtt.

Amilyen naiv ember az atyuska, oly rövidlátó is. Ő akart hadseregével Bécs és Berlin felé menni és ime megfordítva történt: a magyarok és németek kiverték az oroszokat majdnem egész Galiciából és most mennek Varsó felé.

Varsó felé lesznek a döntő ütközetek.

Nemcsak az oroszok fektetnek nagy sulyt Varsó birtokára, hanem a magyarok és németek is.

Varsó, Lengyelország fővárosa. Akié Varsó, azé Lengyelország.

Varsó birtokáért tehát véres harcok fognak folyni, mert annak elestével nyitva az ut az oroszok szent városába: Moszkvába.

Az elbizakodottság sohasem jó. Az mindig keserű könnyeket fakaszt. Az orosz cár, az atyuska, azt hirdette a harc kezdetén, hogy karácsonykor Bécsben és Budapesten fogja diktálni a béke feltételeit a legyőzött ellenségnek.

Mi erre a merész kijelentésre nem szóltunk semmit, hanem az orosz ellen küldöttük legjobb vitézeinket, hogy ők adják meg a választ az atyuska fenhéjázó és elbizakodott kijelentésére.

És ez a válasz az oroszra nagyon szomorú volt. Elvesztette eddigi pozícióját, ki kellett vonulni az elfoglalt városokból, sőt ez nem volt elég, a saját országába mentünk be, hogy ott fejezzük be a nagy leszámolást.

Rengeteg embert veszített az orosz az eddigi harcokban, elvesztette hadseregének egyharmadát, mintegy egymillió embert.

Varsó körül állunk.

Az oroszok kétségbeesetten gyülekeznek Varsó körül, hogy meghiusítsák ennek a fontos erődnak az elfoglalását. Azonban Varsó nem kerülheti el sorsát. Magyar és német kézre fog kerülni nemsokára, habár véres harcok árán is, hogy majd onnan induljunk a hős és felszabadított lengyelekkel a nagy Oroszország megsemmisítésére.

Az igazságos Isten nem hagyta el a magyarokat és a németeket. Benne biztunk eleitől fogva, meg is segített bennünket.

Nem voltunk fenhéjázók, nem voltunk dicsekvők, mindig az igazat mondtuk és irtuk.

Az igazság még mindig győzedelmeskedett, most is győzedelmeskedni fog. A magyar és német fegyverek győzni fognak és az orosz sem Bécsben, sem Budapesten nem fogja nekünk a békét diktálni, hanem igenis: a magyar és a német fogja megszabni, hogy milyenek legyenek a jövő európai államalakulások.

Istenbe vetett hitünk és erőnk tudata az, mely hinni, bizni és remélni engedi azt, hogy ez a véres háború a germán és magyar nép világhatalmát fogja megteremteni.

A buza ára. Egy tanyai leány naplójából.

Írta: Horváth József.

Csöndes kis tanyán élek. Messze a falutól, meghitt, békés, dolgos, jó magyarnép között.

Hozzánk kevés jutott a háborúból. Egy pár fiataalt innen is elvittek. Csak az ujságból, amit vasárnaponként hoznak a faluból jövők, tudunk valamit, a világháború országok rendjét felforgató mozzanataiból.

Tisztán a véletlen szerencsésé tett. Legalább én annak tartom magam, hogy megismerhettem, azt az igazi romlatlan magyar erkölcsöt, mely egyszerűségében ily gondolatokra képes és itt csendesen elrejtve a világtól, virágozik; virágozza a magasztos eszmétől, a hazaszeretet szent tüzétől illatos fehér liliomokat.

Lelkesüljünk. A magyarok Istene megáldott minket ma is honleányokkal, kik mindent feláldozó lelkesedéssel nem maradnak hátra őseik mögött, kiknek nevét arany betűkkel jegyezték fel történelmünk lapjaira.

Hogyan csillámlik ki az igaz magyar nőlélek, figyeljék meg egy tanyai leány naplójából:

1914. aug. 18.

A PIROS MUSKÁTLI.

Fehérre meszelt nádfődeles alföldi ház, akáclobos, pelárgoniás kerttel, galambducsos kis udvarral árván maradtatok.

Csendes az udvar. Nem veri fel vig láрма és kacagás a táját, mint ezelőtt.

Az ablakban pirosmuskátli fűdik a lemenő nap sugarában. Élénk piros virágai közül mereven áll ki egy gyenge letört ág. Letörték.

Letörte valaki róla a nyitást, mielőtt elment. Elment messze idegen földre, harcolni, küzdeni, meghalni e hazáért; mert annak a hangja hívta; mert erő volt a karjába; mert

A buza ára elérte a 40 koronás árhatárt. Olyan magas ár ez, mely páratlanul áll a világon.

Ha összehasonlítást teszünk a külföldi gabonapiacok áraival, azt látjuk, hogy az árkülönbőség a 10 koronát is meghaladja. Oka ennek az, hogy a gazdaközönség a buzát nem viszi a piacra, hanem visszatartja azt.

A gabonavámok felfüggesztésével azt remélte mindenki, hogy olcsóbb lesz a buza.

Sajnos, a gyakorlati életben a várt eredmény nem mutatkozott, mert más országokból különböző okok miatt most nem lehet gabonát behozni.

Ez a tarthatatlan állapot most már a gazdákat is foglalkoztatja. A gazdák lapja, a „Köztelek“ ugyanis rendeletet tesz közzé, amelyben felszólítja a gazdákat arra, hogy a birtokukban lévő gabonakészleteket bocássák forgalomba, nehogy azoknak visszatartásával az árak további emelkedését elősegítsék. Hazafias kötelességnek minősíti a felhívás a gabonakészletek eladását, amennyiben megállapítja, hogy a visszatartott mennyiségek forgalomba bocátása enyhíteni fogja a feszültséget és kétségtelenül az árak olcsóbbodását idézi elő.

Foglalkozik a felhívás többek között azzal is, hogy a katonai kincstár a rekviráláskor a piaci áraknál jóval olcsóbb árakat fizet és így elsősorban a gazdák önmaguknak tesznek szolgálatot, ha a mai árbázison magukat biztosítják.

Mi azt hisszük, hogy a gazdák lapja felhívásának nem lesz meg a kívánt eredménye.

Ennél tehát sokkal célra vezetőbb lenne az, ha a kormány rendeleti uton szabná meg az árakat s a gazdákat kényszerítené buzafeleslegük eladására.

minden más érzésnél jobban világitott, tüzelt a hazaszeretet szent lángja lelkében.

Bánatos szemű fiatal asszony öltöget az udvaron. Szeme révedezve néz föl a varrásról; hol ide, hol oda téved a pillantása. Ez is az övé volt. Ezt is ő használta.

Azután megakad a szeme a két kis mosolygó apróságon; mintha csak az apjukat látná. Összeszoruló szívvel, könybe lábát szemmel mered maga elé. Hirtelen letörle könnyét kék festő kötényével. Nem! Nem szabad neki sirni. Egy magyar nő ilyenkor nem sirhat. Hiszen, itt ez a két ártatlan gyermek.

Nevet az arca, ha rájok néz, amint a Jóska gyermek mondja:

— Gyí te sárga, most megyünk ám a csatába!

Serényen dolgozik már a munkáskéz, egyik öltés a másik után.

Csak a lelke jár messze, valamere vad hegyek táján, túl a Dunán, ismeretlen vidéken.

Soha nem látott falvak, városok vonulnak el lelki szemei előtt. Hallja a puskák ropogását, az ágyú bömbölését, a magyar katonák egetverő lelkes kiáltását: „Előre!” „Előre!” És azok mennek mennek előbbre.

Hull az ellen. Az ismeretlen házak falain a győzelmi zászlót lengeti, lobogtatja a szél, hirdetve a világnak a magyar katonák vitézségét.

A kiáltás győzelemittasan erősödik, tulszárnyalva a puskaropogást és ágyúdörgést. A világűr betölti e szó: „Előre!”

Már nem könyezik. A szeme lelkesen csillog, láng lobog benne, amint kis fiára néz. Söhajtva mondja:

— Jóska fiam, miért nem vagy husz évvel idősebb, hogy te is harcolhatnál a hazáért!

A drágaság ellen.

Mint minden hadviselő államban, ugy nálunk Magyarországon is a háboru következtében egyes élelmicikkek ára halledtanul magasra emelkedett. Így különösen a liszt-neműek, akár a buza, akár a tengeri vagy árpaliszt annyira megdrágult, hogy azok akik átéltek a leginségesebb évet: 1863-at, nem tapasztaltuk hogy a tiszta buzaliszt ára meghajadta volna az 50 fillért kilogrammonként. Mert hiszen 1863-ban is meg lehetett venni a tiszta buzának köblét 20 frtért. míg most egy kilogram tiszta buzalisztnak a bolti ára 54—56 fillér.

Ezzel szemben a husneműek ára a szokottnál semmivel sem nagyobb, sőt a marhahus, a borjúhús és a baromfi még olcsóbb, mint ezelőtt két vagy három évvel.

Igaz, hogy az idén azt lehet mondani, silány buzatermésünk volt, a mult évben pedig gyöngé, de azért meg vagyunk róla győződve, hogy ha még két annyi ideig tart is a háboru, mint ameddig már tart, akkor sem leszünk kénytelenek idegen állam vagy világrész buzatermésére szorulni, mert még Magyarország egyes termelőinél elég avasbuza és

ha éppen rászorolunk, hát majd elő is kerülnek a vermekből, vagy a magtárakból.

Tehát, ha a tisztelt ellenségeink a dicső Albion fiai arra számítanak, hogy majd kiéheztetnek bennünket, hát akkor alaposan csatlakoznak; ellenben, ha mi megtiltjuk a kivittelt az ellenséges országokba, előbb felkopik az álluk, mint a mi gyomrunk az éhségtől megkorogna.

Arról tehát szó sem lehet, hogy ha elzárják előlünk a tengert, hogy mi akkor éhséget szenvedünk, sőt az lesz belőle, hogy leszokunk a luxuscikkek fogyasztásáról, ami hasznunkra és egészségünkre válik.

Igen. Leszokunk a kávéról, a teáról, a szegfűborsról, a szerecsendióvirágról, a fahéjról és több efféle egészségrontó élvezeti cikkről, ami csak arra való, hogy a velünk ellenséges viszonyban élő nemzetek töképenzes kereskedőinek zsebét tömjék, vagyis a magyar nép pénze a francia, az anglus, a japánok és muszkák zsebébe vándoroljon.

De megtanuljuk azt is, hogy mindezeket a haszontalan élvezeti egészségrontó fűszercikkekkel. Így pl. a kávé malátával, teát szederlevéllel, vagy hársfavirággal, a borsót paprikával, a szerecsendióvirágot tárkonnyal stb.

Szóval mi nagyon pompásan olcsóbban és egészségesebben élünk a francia, az angol gyarmatáru cikkei nélkül, míg ellenben ellenségeink a mi szarvasmarháinkat, a mi sertéseinket, a mi aprójószágainkat és ami a fő: a mi magyaralföldi hazánkából készült lisztet nem egy könnyen bírják nélkülözni.

Egy szó, mint száz, egész határozottan kimondhatjuk, hogy mi a külföld élelmi és luxuscikkeire egyáltalában véve nem vagyunk rászorulva.

No, most már, ami pedig a gyáripari cikkekkel illeti, hát addig is már fejlődő iparunk utoléri a külföld Nyugat-Európa fejlett iparát, hát itt van Ausztria és Németország, ez a két állam beváltja szívesen a nyers-terményeinket gyáripari cikkekért.

Végre, ami a liszt drágaságát illeti, hát majd csak kibírjuk addig, míg a hatóságok elő nem szőlítják a vermekben, a magazinokban egyes spekulánsok által elraktározott avasbuzákat és ha előjönnek, egy-két évig oda sem nézünk a háborunak.

— **Csomagforgalom a tábori postán.** Október 24-től vagyis tegnaptól kezdődőleg ismét megnyílt a magántábori csomagszállító postaforgalom Mindszenten is a következő tábori postahivata-

lokkal: 9, 11, 16, 21, 31, 33, 34, 38, 39, 40, 44, 45, 46, 49, 51, 55, 61, 66, 68, 69, 76, 78, 81, 84, 85, 88, 95, 96, 106, 111, 113, 119, 140, 151, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 211, 212, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311. Kizárólag egyenruhát és fölszerelési tárgyakat (ideértve cipőt és fehérneműt) tartalmazó csomagok vétetnek föl és megkivántatik a vízmentes anyagban (viaszkos vászon) való csomagolás. A csomag sulya maximum tiz kilogram, a hossza maximum 80 centiméter. Ételneműek küldése szigoruan tilos.

Levél a szomszédból.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Rég ismerem becses lapját, s akarok egy érdekes hírrel lapja segítségére lenni. Ha felhasználhatja, szívesen közlöm a következőket:

Az elmúlt héten segédkezni voltunk Végegyháza községben. Meghalt egy nagy vagyonu ember: Dallicsek Antal, ki Végegyháza községnek 20 éven át volt községi bírója.

Nagy közönség jelent meg a temetésen, melyen 3 pap végezte a gyászszertartást.

Mikor már künn voltunk a temetőben, s beszenteltük a sirt, s már-már a koporsót fogták, hogy

a sir mélyére helyezik, akkor megsebesülten, sántitva jött egy népfölkelő harcos, ki — mint hamarosan megtudtuk — a megholtnak veje. Amint a koporsóhoz ért, összerogyott. Elájult szegény a nagy fájdalomtól s onnan félre kellett vinni

A temetés elvégzése után, oda mentünk hozzá s a plébánosa: Küller Rezső, átkarolta, megölelte a harctérről sebesülten hazaérkezett hívójét: Bucsek István közkatónát, aki békés időben Végegyháza község pénztárnoka. Leginkább az volt érdekes az egész jelenségben, hogy már régóta nem kaptak ettől a katonától levelet s most sebesülten szabadságra hazajött, hogy családjának egy kis meglepetést csináljon.

A vasuti állomáson értesült csak apósa haláláról. Ott említették neki:

— Meghalt az ipad!

A lesújtó hír hallatára egyenesen a temetőbe sietett s éppen akkora ért oda, mikor már-már a sirba helyezték a koporsót. De megható jelenet volt az is, midőn plébánosa átölelte s megcsókolta.

Mindszent község plébánosának sógora: Leisch Ferenc tanító szintén teljesen kimerülve, de különben minden sérülés nélkül, szabadságra pihenésre hazajött családja köré s már e hó 31-én vissza kell térnie kedvelt hősi helyére: a harctérre s hallgatni az ágyúörgések felejthetetlen zenéjét.

Vagyok Tekintetes Szerkesztő Úrnak Mezőkovácsháza, 1914. október 22.

Kitünő tisztelettel:

Csótó Nagy István
segédlelkész.

Udvarunkba ...

Udvarunkba, hogy katonák jöttek,
Csakójukra piros rózsát szedtek,
Zászlónk ott volt az egyik kezében —
Te virágoztad fel nekik, édes feleségem!

Összeszedted a nyár sok virágát,
Pirosat, meg fehérét és sárgát,
Muskáti is volt a közepében
S mind rátetted a zászlóra édes feleségem!

Könnyű selymét lengette a szellő,
Magyar égen sehol se volt felhő
S a föld pora, hogy hozzá ne érjen,
Feltűzdelte azt a zászlót, édes feleségem!

S hogy az Isten mindenütt megáldja:
Imádkozó ajkaidal csókot adtál rája,
Megfürdetted szemeidnek harmatos cseppjében:
Igy bucsuztál a zászlónktól, édes feleségem!

Adja Isten: diadal közt járjon,
Vigye hírét a magyarnak szerte a világon!
Jöjjön vissza harcok után teljes dicsőségben —
S virágozd fel akkor újra, édes feleségem!

Honthy István.

HIREK

UTOLSÓ LEVÉL.

Messze Rácországból haldoklik a legény, Másvilági fény ül szép fekete szemén, Átkozott rác golyó halált ütött rajta, Beszélni se tud már, csak suttog az ajka.

Mellette a doktor. Mély részvétellel nézi S hozzáhajol, hátha tört szavát megérti. S összeszedi végső erejét a beteg — Ajakáról a szó, szeméből könny pereg:

— Tökintetes uram, ha majd kiszenvettem, írjon egy levelet haza én helyettem. Nagy öreg betűkkel írja a levélbe, — egy virágszálat is tehet melléje? — annyit írjon csak, hogy: áldjon meg az Isten, sokat gondolok rád, kutya bajom sinesen...

Vértessy Gyula.

— Rendkívüli közgyűlés

Községünk képviselőtestülete e hó 21-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya a községünkben elhelyezendő 50 lábbadozó katona élelmezésére benyújtott ajánlatok elbírálása volt. Összesen 4 ajánlat érkezett be és pedig: Goldner Ödön 1'90 K, Tóth János 1'70 K, — Elekes Lajos 1'50 K, és Zánthó Kálmán szintén 1'50 K személyenkinti és napi öszszegekért lennének hajlandók a lábbadozó katonákat élelmezni. Miután a két utóbbi vendéglős ajánlata teljesen egyenlő volt, a képviselőtestület szavazással döntött és Zánthó Kálmánnak ítélte oda a vállalatot.

— **Ujoncok megáldása.** A most bevonuló izr. vallású ujoncok tegnap, f. hó 24-én a izraelita templomban megjelentek, ahol Büchler Gyula főrabbi buzdító hazafias beszédet intézett hozzájuk, elébük tárva a magyar történelem hőseit és az ősi magyar vitézség példájára hivatkozva, lelkükre kötötte, hogy királyt és hazát hűségesen szolgálva, tűzben, vészben, viharban dicsőséget szerezzenek a magyar névnek. Azután megáldotta őket.

— **Az ifjusági előadás,** melynek műsorát lapunk mult számában részletesen ismertettük, a lehető legjobban sikerültek közé sorozható. A Zánthó-féle vendéglő nagyterme zsufolásig megtelt közönséggel és mindvégig kellemesen szórakozott. Jóllehet derék műkedvelőinknek alig egy heti idő állott rendelkezésére a szerepek megtanulását és a ruhák elkészítését illetőleg, azért kétszeres elismeréssel kell megemlékezni róluk, mert nemcsak szerepeiket tudták kitűnően, hanem előadó képességük is kiválóan bizonyult. Az összjáték és a darab rendezése betetőzte a teljes sikert, amelynek értékét a művésziesen produkált bájos élőkép nagyban fokozta. — Az előadást tegnap este mérsékelt helyárrakkal megismételték és ezen oknál fogva az elért eredményről jövő számunkban fogunk referálni.

— **Károlyi Imre gróf életveszedelemben.** Károlyi Imre gróf főrendiházi tag, a mozgósítás óta automobiljával, mint parancsőrtszt teljesít szolgálatot. Rahónál, midőn előőrsökkel egy magaslatról távcsövével figyelte a környéket, hirtelen sűrű golyózaporba került és csak a véletlennek köszönhető, hogy nem esett baja. Sietve eljutott a gróf a fedezékig, ahol már biztonságban volt a tüzelés elől.

— **Az adókiivetés.** A hivatalos lap csütörtöki száma közli a pénzügyminiszter körrendeletét az állami egyenes adóknak az 1915, illetőleg 1915. és 1916. évi kivételére vonatkozó előmunkálatairól, az adókötelezettek és adótárgyak összeírásáról, az egyes adónemek kirovására szükséges bevallások benyújtásáról és gyűjtéséről, s ezeknek alapján elrendeli az egyenes adók kivételét. Minderről még egy 1913-ban kiadott körrendelet részletesen intézkedik, ami alól csak a házadóra nézve tesz kivételt a pénzügyminiszter, a melynek kivételét a könnyebb áttekinthetőség céljából egybefoglalva és némileg kiegészítve újból szabályozza. A renndelethez hirdetményt csatolt a pénzügyminiszter a házbérjövdelem bevallásáról. A házbéradó kivételének alapjául szolgáló házbérvallomási iver benyújtásának határideje november 2-ikától 30-ig terjedhető idő. A bevallás tárgya a házak évi nyers bérjövdeleme.

— **Őszi országos vásárunk** első napja tegnap zajlott le és a jelenlegi nehéz viszonyokhoz mérten elég sikeresnek mondható. Igen sok lábas jószág cserélt gazdát. A mai kirakodóvásár, ha csak az időjárás el nem rontja, szintén sikeresnek ígérkezik. Ami rá is fér iparosainkra és kereskedőinkre, akik a háboru óta — különösen az iparosok — majdnem semmit se kerestek.

— **Dr. Orbán József** ügyvéd áthelyezte ügyvédi irodáját Mindszenten, Kossuth Lajos utca 46. sz. alá, a régi patika épületébe.

— **A tanitói közgyűlések elmaradnak.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a hivatalos tanítóegyesületek elnökeihez, amely szerint figyelemmel a beállott hadi állapotra és az azzal kapcsolatos pénzügyi helyzetre, valamint arra a körülményre, hogy a tanitók jórésze katonai szolgálatot teljesít, nem tartja szükségesnek, hogy a tanítóegyesületek az 1914—15. tanévben gyűléseket tartsanak. Ehhez képest az erre a célra eddig engedélyezett államsegélyt a szóban forgó tanévre nem folyósítja.

— **Uj moratórium renndelet.** Mint a „Bud. Tud.” jelenti, az október elején hatályba lépett új moratóriumi renndelet és a moratóriummal kapcsolatos eljárási szabályok körül a gyakorlatban fölmerült eltérő nézetek szükségessé tették az eljárási szbbályok új megállapítását. Ezt tartalmazza az igazságügyminiszternek a hivatalos lap szombati számában közléteendő renndelete. Ez a renndelet is föntartja azt a mai szabályt, hogy *moratórium alá eső pénztartozás iránt*

sem keresetet indítani, sem végrehajtást elrendelni vagy a már elrendelt végrehajtást foganatosítani nem lehet. E szabály alól kivételt tesz a renndelet olyan esetekben, amelyekben a pörindítás vagy a végrehajtás az adóst aránytalanul nem sújtja és csak olyan vagyontárgyra irányul, amely már előbb kikerült az ő rendelkezése alól (például már birói letétbe van helyezve). *Árverést úgy, mint ma, semmiféle követelés kielégítésére sem lehet rendszerint foganatosítani,* ingatlan-árverést csak utóajánlat esetében, ingó-árverést pedig csak akkor lehet foganatosítani, ha a vevők versenye előreláthatóan nem hiányzik és az árveréstől eredmény várható. Tüzetesen szabályozza még a renndelet a megengedett 10 és 25 százalékos részleteknek, a váltókamatoknak pörlését, külföldi megkeresés alapján végrehajtás elrendelését, stb. és fontos rendelkezést tartalmaz arról, hogy külföldi hitelezőnek belföldön levő zálogára vagy letétére nézve a bíróság a külföldi hitelező szabad rendelkezését korlátozó intézkedéseket tehet. A renndelet a kihirdetéssel életbe lép.

— **Halálos ítélet.** Szegeden pénteken délelőtt tizenegy órakor halálos ítéletet hozott a szegedi törvényszék második tanácsa mint esküdtbíróóság. Hevessy Kálmán volt az elnöke a tárgyalásnak, amelyen Farkas Pál huszonegy éves felsőtanyai földműveslegény volt a vádlott. Farkas július 27-én este kilenc órakor a lakásában nyugodtan vacsorázó testvérbátyját, Imrét az ablakon keresztül vadászfegyverével agyonlötötte. A főtárgyaláson kitünt, hogy a vádlott azért követte el tettét, hogy mint egyedüli fiu, a családfenntartókról szóló törvényszakasz alapján mentesüljön a katonai szolgálat alól. Harsányi Elemér királyi ügyész vádbeszédében halálos ítéletet kért a vádlottra. Az esküdtek a feltett kérdésekre igenlel feleltek, úgy hogy a törvényszék meg is hozta a halálos ítéletet. A vádlott nyugodtan hallgatta meg az ítélet felolvasását, azután felebbezést jelentett be. Szegeden három év előtt hoztak utóljára halálos ítéletet, amikor Szalma István rablógyilkost fel is akasztották.

— **Feltételes önkéntesi jogosultság.** Az 1894. évben és részben az 1895. évben született ifjak is népfelkelési szolgálatra igénybe vétetvén, számos ifjura nézve az a helyzet állott elő, hogy azok, akik rendes körülmények között katonai szolgálatuk megkezdéséig az egyéves önkéntesi jogot megszerkezheték volna, behivatásuk következtében középiskolai tanulmányaikat be nem fejezheték. Ezek helyzetének megkönnyítése céljából a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy az ilyenek bizonyos körülmények fenforgása esetében az egyévi önkéntesi kedvezményben egyelőre feltételesen részesítenessenek. Erre a kedvezményre azok az alkalmasnak talált népfelkelők tarthatnak majd igényt, akik ren-

deletileg megállapítandó bizonyos határidőn belül a közös hadsereghez vagy a honvédséghez önkéntes belépés útján külön besoroztatják magukat. A huszéves népfelkelőknek azonkívül be kell igazolniok azt, hogy a folyó tanévben az egyévi önkéntességre jogosító valamely tanintézetnek utolsó évfolyamába beiratkoztak. A tizenkilenc éves népfelkelők valamelyik ily tanintézetnek utolsóelőtti évfolyamába történt beiratkozásukat tartoznak igazolni. A részletes renndekezeseket a honvédelmi miniszter néhány napon belül közzé fogja tenni.

— **A káplár és a komitácsik.** Hat komitácsit vittek be egy délvidéki magyar város kaszárnájába. A komitácsikat a kis udvaron helyeztette el a hadnagy és egy káplárra bizta őket.

— Vigyázz rájuk! Én bemegyek a városba. Aztán ha csak egy komitácsit is megmozdul, tudod mi a kötelességed?! Ott a bajonét!

A hadnagy bement a városba. Vagy másfél óra multán legnagyobb csodálkozására szembe jön vele a káplár, hegyesen köpködve szívan virzsiniáját.

— **Herstell!** — szölt rá a hadnagy. Hogy mersz az utcán sétálni? És a hat komitácsit?

— Jelentem alássan, mind a hat megmozdult! — mondta el a halotti jelentést a káplár.

— Kenyérpótló anyagok.

Hogy az ideitermés a normálison jóval alul maradt, semmi sem bizonyítja jobban, mint az immár 40 koronát is meghaladó buzaárak. Nem csak termésünk volt gyenge, de a fogyasztás is nagyon megnövekedett s ha azt akarjuk, hogy hadseregünket bőségesen elláthassuk kenyérral — amit pedig akarunk kell, mert ez elsősorban kötelességünk — úgy mi itthonmaradtak ugyancsak takarékoskodjunk a kenyérliszttel s a buzaliszttel keverjük 20—50 százalék száraz tengeriliszttel vagy 25 százalék burgonyakeményítővel, a rozsliszttel pedig 20—50 százalék árpaliszttel, amely keverékek ketünő kenyeret szolgáltatnak. Jövőre pedig igyekezzenek a gazdák nagy termést elérni, mert aratásig nem csak nálunk, de egész Európában kifognak a gabonakészletek s így kétségtelen, hogy a buzaárak jövőre is magas ára lesz. Hazai kísérletek bizonyítják, hogy amennyiben a kikelt buzára rászórnunk 150—200 kg. szuperfoszfátot november—december hónap folyamán, 200—300 kg.-mal fokozódik a termés, miként azt Kerpely Kálmán gazdasági akadémiai igazgató a „Köztelek” legutóbbi számában kísérletei alapján kimerítően írja le.

— **A vakondok elűzése.** Egy tapasztalt gazda a vakondok elűzése céljából a következő eljárást ajánlja, melyet ő évek hosszú során át a legjobb eredménnyel alkalmazott. Az öntözővízhez ugyanis petroleumot kell kevernünk és pedig 1000 literre valamely kevesebb félliternél. Ezen vízzel öntözük meg a földet, mit sem tartva attól, hogy a petroleum ártalmára

lenne a növényeknek. A vízzel együtt a petroleum szaga is bejut a földbe, ahol jó hosszú ideig lekötvén marad. E szagot a vakond sehogy sem szívelheti és ha földalatti vándorútjában petroleumos vízzel megöntözött növény közelébe jut, azonnal másfelé fordul és ha minden oldalról így öntözött növényekkel találkozik, végre ott hagyja a földet és a gazda megszabadul tőle.

— **24.000 orosz katonát fogtunk Przemysl felmentése óta.** A legutóbbi kemény harcokban hős katonáink lépésről-lépésre haladnak előre és szorítják vissza a makacsul védekező oroszokat. Az eddigi harcok eredménye közel huszonegyezer orosz fogoly és sok száz törzstiszt és főtiszt, akiket a különböző fogolytáborokba osztottak szét. A hivatalos jeienteésekben október 18-án szerepel először fogolykimutatás és abban az eddig elfogott oroszok számát Höfer, tizenötezerre becsülte. Azóta a hivatalos jelentés egyszer 3800, egyszer 3600 és két ízben 1000—1000 fogolyról számolt be, úgy hogy a hivatalos jelentések szerint a legutóbbi ütközetekben 24.000 orosz fogoly került a kezeink közé. A fogolytáborokban az eddigi jelentések szerint körülbelül 60.000 fogoly van, úgy hogy a legutóbbi harcokban fogságba ejtett oroszokkal együtt most körülbelül 85.000 fogoly van Magyarország területén.

A honvéd sirja.

Arva gyerek volt, senki nem siratta,
Mikor királya honvédnek iratta.
Kapott szép ruhát, puskát is — fényeset,
S köszörrült szuronyt, borotvaéleset,
Borotva éleset.

Gőzösre szállott, huszárokkal, lóval
És mentek, mentek vidám nótaszóval!
A hon határán, hol kissé megálltak:
Minden virágot reájuk dobáltak,
Reájuk dobáltak!

Mindenki kapott valami emléket!
Egy kézszorítást, gomblyuk-éket
De mert a vonat gyorsan tovább futott
A sok mindenből neki már nem jutott,
Neki már nem jutott!

És harmadnapra a csatatűzben volt!
Csattogott a kard, az ágyuk dőreje szólt!
Vágta az ellent! Tíz, száz a porba hullt...
De az utolsó — éppen a szívébe szurt,
Éppen a szívébe szurt!

Fehér virágos zöld gyepes domb alatt,
Piros vérében fetrengve, elmaradt.
Társi fűtétek a futó ellenséget,
S szuronynyal irtak örök dicsőséget,
Örök dicsőséget!

A kiszáradt föld felitta már a vért,
S csend borította a roppant csatatér.
Férfiak és nők — mind, mind zokogott, sirt,
Elkezdtek ásni sok, sok ezernyi sirt,
Sok, sok ezernyi sirt.

Egy fiatal lány, — csak könnyezni tudott,
Imát mondani a domb mögé futott.
Bokrétát kötött s azt vigyázva, félve,
Betette szépen a honvéd kezébe,
A honvéd kezébe.

A halott hősök már nyugszanak alatt,
Öleli őket a lengyelhoni hant!
Siremlék, kereszt mindenkinek kerül...
De virága csak neki van egyedül,
Neki van egyedül!

Báthory Gábor.

Felolvasó szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.
Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

Kerékpárok figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt **kerékpár- és alkatrész-raktáramat**, hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre	152 K — f
1 „ jó minőségű külső gummi.....	5 K 80 f
1 „ „ „ belső „	3 K 10 f
1 „ „ „ acetilen lámpa	2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“ „Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jóállás mellett, kényelmes havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapítatott: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994.
Fióküzletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.)
Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően van berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani** M. kir. szabadalmazott tisztítószeremmel **felülmúlhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetszőnyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plissirozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavítottak szabó-osztályomban. — **Gyász esetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szoron kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség:** struccotlak vegyileg tisztítása, festése és göndörítése. Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálok.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Eladó vendéglő és ház

Mindszentén, a főútcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

**Saját acetilén világítás!
Vízvezeték a házban!**

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozóknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

A
MINDSZENTI LAP
TELEFONSZÁMA
(INTERURBÁN)
9

CIMBALOM

Kitűnő hangú, olesón eladó:
Soós Ádámnál, Szabadság-u.

Sirkoszoruk

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelűig, már 60 f-től kezdve kaphatók
Balázs Lajosnénál
a temető mellett.

Művészies Nyomtatványok gyártása

Horváth Antal
Mindszent